

4. Інструкція з фізичної підготовки в Державній прикордонній службі України, 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0816-22#Text>. (Дата звернення: 20.04.2023).

5. Романчук С., Добровольський В. Стан проблеми фізичної підготовки курсантів-жінок вищих військових навчальних закладів та інноваційні шляхи її вирішення. *Фізична активність, здоров'я і спорт*. – № 2 (28). – НУОУ, 2017. С. 35-42.

6. Хацяюк О.В., Гаркавий О.А., Белошенко Ю.К., Ананченко К.В. Удосконалення методичної підготовленості майбутніх офіцерів Національної гвардії України в системі фізичного виховання. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*. – № 4 (82). – «Гнозис», 2018. С. 347-360.

7. Кісілюк О.М. Методика розвитку силових якостей курсантів військових закладів вищої освіти засобами армспорту у процесі фізичного виховання : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2021. 335 с.

8. Пилипчак І.В. Удосконалення фізичної підготовки курсантів військових закладів вищої освіти засобами кросфіту на етапі первинного навчання : дис. ... докт. філософ. : 017 Фізична культура і спорт 01 Освіта / Педагогіка. Львів, 2018. 250 с.

9. Гресь М.Я. Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх фахівців правоохоронної діяльності засобами оздоровчого фітнесу : дис. ... докт. філософ. : 017 Фізична культура і спорт 01 Освіта / Педагогіка. Київ, 2022. 225 с.

Отримано 25.04.2023

УДК 351.745

ЦИРКУЛЕНКО А. М.,

викладач кафедри тактичної та спеціальної
фізичної підготовки факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-3053-4121>;

ЦИРКУЛЕНКО С. С.,

командир 3 взводу охорони 1 підрозділу охорони
Територіального управління
Служби судової охорони у Харківській області;
 <https://orcid.org/0000-0002-2945-9099>

ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО ДІЙ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ ЗА МЕТОДОМ «ДЕРЕВО ПОДІЙ»

Наукова стаття присвячена підготовці поліцейських до дій в екстремальних ситуаціях з використанням методу “Дерево подій”. У статті описується суть даного методу, його переваги та ефективність у підготовці поліцейських та наводяться рекомендації.

Ключові слова: Національна поліція, “Дерево подій”, екстремальна ситуація, службово-бойова діяльність, службова діяльність.

ВСТУП. Національна поліція України - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави,

протидії злочинності, надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги відповідно до ЗУ “Про Національну поліцію України” [1]. Поліцейська діяльність обумовлена екстремальними ситуаціями, які виникають в їх службовій діяльності. Дані соціологічних досліджень, показують проте що працівники слідчих органів у 50% службових ситуацій знаходяться в екстремальних умовах, працівники кримінальної поліції - 60%, працівники поліції, що забезпечують публічну безпеку - 52%, працівники поліції особливого призначення - 64 % (Власенко, 2019) [2].

Кожен рік працівники правоохоронних органів отримують під час несення служби поранення та гинуть, наприклад, тільки у 2017 р. було травмовано 1443 особи. Кількість загиблих при виконанні службових обов’язків за роки незалежності України без урахування загиблих в АТО/ООС станом на серпень 2020 року складає 1228 правоохоронців. Тобто в середньому щорічно відбувалось 42,34 смертельних випадків. Наприклад, у 2019 році при виконанні службових обов’язків загинули 23 працівники системи МВС України (Власенко, Котелюх, Осятинський, 2015) [3].

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ є використання методу дерево подій, тобто це візуальне зображення можливих результатів подій чи ситуацій. Даний метод може використовуватись для виявлення потенційних ризиків та небезпек в конкретній ситуації та для розробки стратегій їх пом’якшення.

Завданнями дослідження є:

1. Аналіз нормативної бази Національної поліції України та міжнародного досвіду в цій галузі.
2. Узагальнення та формування переліку основних професійних якостей поліцейського.
3. Створення методики підготовки поліцейських за методом “Дерево подій”.
4. Проведення експериментальних досліджень.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ. Було використано такі методи наукового пізнання:

1. Порівняльно-правовий метод - при аналізі нормативно-правової бази.
2. Монографічний метод - аналіз службових ситуацій для різних підрозділів НПУ.
3. Метод опитування - з метою виявлення проблемних питань у діяльності Національної поліції України.
4. Метод аналізу - при дослідженні сучасної політичної, економічної, соціальної та криміногенної обстановки в державі та світі.
5. Метод експертного оцінювання - з метою оцінки запропонованих методів і способів підвищення підготовки поліцейського до дій в екстремальних ситуаціях за методом “Дерево подій”.
6. Метод експериментальний - як спосіб підтвердження результатів теоретичного аналізу, а також визначення ефективності запропонованих методів і способів підвищення підготовки поліцейського до дій в екстремальних ситуаціях.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ДИСКУСІЯ. Метод “Дерево подій”-розроблено за теорією вірогідності та математичної логіки. Формалізація метода

взята з генеалогії, хоча сам метод є пошуково-вірогідним. Виходячи з цього метод “Дерево подій” це системний підхід до аналізу й оцінки потенційних результатів конкретної події чи ситуації. Даний метод включає розбивання складної події або сценарії на ряд більш малих подій та результатів, котрі потім поєднуються в деревовидну структуру. Кожна гілка дерева являє собою можливу послідовність подій та ймовірність кожного результату розраховуючи на основі вірогідності кожної події.

В верхній частині “Дерева подій” знаходиться ініціюючі події, які запускають серію послідовних подій або результатів. Кожна послідовуюча подія являє собою уявність відділення дерева, з вірогідністю, що ця подія проходить саме для цієї гілки. Гілки можуть продовжувати поділятися по мірі оцінки кожного потенційного результату, складаючи ієрархічну структуру, забезпечуючу всеохоплюючий огляд всіх можливих результатів.

Ми пропонуємо застосовувати метод “Дерева подій” в поліції для аналізу та моделювання потенційних ризиків та небезпек у зв’язку зі службово-бойовою діяльністю, яка відбудеться відповідно до певної обстановки, що може виникнути у співробітника поліції.

Фундамент даного методу складають основні вхідні поліцейської діяльності, які включають:

1. Початкову подію або стан, який слід досліджувати. Наприклад, злочин, дорожньо-транспортна пригода тощо.

2. Послідовність можливих подій, які можуть статися відповідно до початкової події. Ці події можуть бути умовними, тобто вони можуть статися тільки за певних обставин.

3. Ймовірність того, що кожна з можливих подій станеться, тобто для цього пункту ми повинні використовувати статистичні дані, досвід експертів або результати попередніх подій.

4. Вплив кожної з можливих подій на наслідки, які ймовірно матимуть місце. Це може включати, наприклад, збитки, травми або людські жертви.

5. Можливі заходи для запобігання або пом’якшення наслідків кожної з можливих подій. Ці заходи можуть включати такі дії, як навчання, інструктаж, використання обладнання, яке знижує ризик тощо.

За допомогою цих вхідних даних ми побудуємо “Дерево подій”, яке допоможе оцінити ризики та визначити ефективні заходи для їх запобігання або пом’якшення наслідків.

У якості відправної точки в нас початком є працівник екстреної служби - тобто, співробітник служби надзвичайних ситуацій, який, найімовірніше, буде однією з осіб, які першими прибувають на місце. Тому пропонуємо розглянути даний метод на базі вихідних даних, а саме поліцейської діяльності, отже, основною складовою системи Міністерства внутрішніх справ є Національна поліція України (далі - поліція). Діяльність поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України згідно із законом. Відповідно до ст. 13 ЗУ “Про Національну поліцію” систему поліції складають: 1) центральний орган управління поліцією; 2) територіальні органи поліції; 3) головні управління поліції в областях; 4) державні установи та заклади.

Згідно до Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) поліції пропонуємо провести градацію виникнення ймовірних екстремальних ситуацій під час несення служби в підрозділах.

Розглянемо які ймовірні екстремальні ситуації з якими може зіткнутись ГРПП та СРПП за даним методом.

Ініціююча подія - Виявлення особи з ножем поліцейськими

Серія послідовних подій:

1. Зібрати інформацію про ситуацію, включаючи місце події, опис злочинця та потенційні небезпеки.

2. Оцінити рівень небезпеки та визначити кількість поліцейських, які потрібні для втручання.

3. Визначити можливі сценарії подій та розглянути різні варіанти дій поліцейських.

4. Створити діаграму дерева подій, яка показує можливі шляхи розвитку подій та відповідні дії поліцейських в кожному випадку.

5. Проаналізувати діаграму та визначити найбільш оптимальний план дій для поліцейських.

6. Розробити план дій та передати його поліцейським для виконання.

7. Надавати зворотний зв'язок та оцінювати ефективність застосовуваних дій, коригувати план, якщо потрібно.

Під час розробки діаграми дерева подій можна включити такі можливі сценарії:

1. Злочинець знаходиться на відкритому просторі та видно поліцейським. У цьому випадку можна застосувати такі дії:

2. Злочинець знаходиться в приміщенні не в полі зору поліцейських.

Отже, використання методу "Дерево подій" під час підготовки поліцейських до дій в екстремальних ситуаціях допомагає забезпечити ефективну підготовку та готовність до дій в будь-яких умовах, ми пропонуємо основні пропозиції щодо підготовки поліцейських до дій в екстремальних ситуаціях за методом "Дерево подій" можуть включати наступні кроки:

Розробка сценаріїв: Спочатку необхідно розробити складні сценарії екстремальних ситуацій, зокрема ті, які є найбільш імовірними або потенційно найнебезпечнішими для поліцейських.

Розробка "дерева подій": Потім необхідно розробити "дерево подій", що включає всі можливі сценарії та дії, які повинен здійснювати поліцейський на кожному етапі.

Тренування поліцейських: Після розробки сценаріїв та "дерева подій" необхідно провести тренування поліцейських, щоб вони мали практичні навички виконання кожної дії.

Оцінка результатів: Після тренування необхідно оцінити результати, виявити слабкі місця та провести корекцію.

Постійна практика: Після проведення тренувань та оцінки результатів, поліцейські повинні постійно вдосконалювати свої навички та проводити регулярні тренування для підтримки рівня готовності до реагування в екстремальних ситуаціях.

Такі підходи допоможуть підвищити рівень готовності поліцейських до ефективної дії в екстремальних ситуаціях та забезпечити безпеку як для поліцейських, так і для громади. Тому дані дослідження потребують більшого розкриття даного питання в подальших дослідженнях.

Список бібліографічних посилань

1. Закон України «Про Національну поліцію» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [Електронний ресурс]. – Режим доступу
2. Напрямки вдосконалення службової підготовки працівників національної поліції України - Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України: зб. наук. пр. 2019
3. Удосконалення системи професійної підготовки в системі МВС України Власенко - І. В., Котелюх М. О., Осятинський С. - Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних умовах : зб. матеріалів міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 груд. 2015 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2015. – 168 с.

Отримано 10.05.2023

УДК 351.74(477):796.015.132](075)

ШЕВЧЕНКО Т. Г.,

старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0003-2800-4567>;

СИЗИХІН С. В.,

старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ;
 <https://orcid.org/0000-0002-0910-1268>

КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ ФІЗИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ У РІЗНИХ УМОВАХ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З АКЦЕНТОВАНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ТРЕНУВАЛЬНИХ ПЕТЕЛЬ TRX

Аналізуючи відгуки на випускників закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання (вищих військових навчальних закладів) інституцій сектору безпеки і оборони України із правоохоронними функціями – доцільним є модернізація робочих програм навчальних дисциплін блоку фізичної та спеціальної фізичної підготовки. Це сприятиме більш ефективному та збалансованому формуванню професійних компетентностей у представників досліджуваної категорії.

Ключові слова: компетентності, критерії, показники, правоохоронці, рівні, система TRX, тренувальні петлі, фізична готовність, фізичне виховання, фітнес-технології.